

Norges vassdrags- og energidirektorat
Konsesjonsavdelingen
Pb. 5091 Majorstuen
0301 OSLO

-- POSTADRESSE
Fosen Vind DA
Postboks 200 Lilleaker
0216 Oslo
Norway

BESØKSADRESSE
Lilleakerveien 6
0283 Oslo

-- SENTRALBORD
24 06 70 00

-- ORG. NR.: NO-916 456 077

DERES REF./DATO:

VÅR REF.:

STED/DATO:

Oslo, 11.05.2017

ENDRINGSSØKNAD - KVENNDALSFJELLET VINDKRAFTVERK, ÅFJORD KOMMUNE - NY TRASÉ FOR ATKOMSTVEI OG ENDRET PLASSERING AV SERVICEBYGG

Fosen Vind DA søker herved om endring av tidligere gitt konsesjon for bygging og drift av atkomstvei og servicebygg til Kvenndalsfjellet vindkraftverk, Åfjord kommune, i henhold til Lov om produksjon, omforming, overføring, omsetning og fordeling av energi m.m. (energiloven) av 29. juni 1990.

Endringssøknaden gjelder ny trasé for atkomstvei fra fv. 723 i sørvest, samt ny lokalisering av servicebygg for Kvenndalsfjellet vindkraftverk i tilknytning til atkomstveien. Tidligere gitt konsesjon for atkomstvei fra øst fratelles når ny atkomstvei er gitt konsesjon.

Bakgrunn

Den konsesjonsgitte atkomstvei-traséen er basert på endelig konsesjon for Kvenndalsfjellet vindkraftverk overdratt til Fosen Vind DA 22. februar 2016 (NVE ref. nr. 201600802-6), se Vedlegg 1. Konsesjon er gitt til trasé som tar av fra fv. 723 ved Kvennabekken, fortsetter nordøstover mot Bekkadalen, krysser Sagelva over en ny bro og svinger mot nordvest innerst i dalen og går bratt oppover lia til Bekkavatnet. (Konsesjonen viser til to kart datert juni 2006. Utformingen av vindkraftverket ble i 2015 endret i forbindelse med godkjenning av endring i installert effekt. Det er denne utformingen som er gjengitt i vedleggene.)

Statkraft engasjerte i 2016 Multiconsult for å vurdere alternativ trasé til Kvenndalsfjellet vindkraftverk fra vest. Rapporten «Adkomstveg Kvenndalsfjellet vindkraftverk» (Multiconsult april 2016), se Vedlegg 4. Når det gjelder kryssløsning for avkjøringen fra fv. 723 er planene noe endret etter at rapporten ble utarbeidet.

Som følge av et samarbeid mellom Fosen Vind og Sør-Trøndelag fylkeskommune skal Statens vegvesen (SVV) legge om fv. 723 mellom Ryssdalstoppen og Herfjorden i Åfjord. Dette er et rassikringsprosjekt som vil bli realisert i regi av «Fosenvegene». Arbeidet starter opp høsten 2017. Parsellen ved Ryssdalstoppen omfatter også avkjøring til ny atkomstvei til Kvenndalsfjellet vindkraftverk. SVV og Fosen Vind DA samarbeider for å samordne planlegging, prosjektering og bygging av sine respektive prosjekter. Statens vegvesen anslår et masseoverskudd i forbindelse med opprustingen av fv. 723 på inntil

50.000 m³. Den nye traséen for atkomstvei til Kvenndalsfjellet vindkraftverk er prosjektert med et betydelig masseunderskudd, og vil dermed kunne utnytte overskuddsmassene fra fylkesveiprosjektet.

I forbindelse med endring av atkomstvei er det også funnet formålstjenlig å legge vindkraftverkets servicebygg ved den nye atkomstveien, nær fv. 723, i stedet for å samlokalisere det med transformatorstasjonen øst i planområdet slik det opprinnelig var planlagt. Servicebygget vil på den måten være lettere tilgjengelig fra fylkesveien og vil kunne betjene både Kvenndalsfjellet og Harbaksfjellet vindkraftverk, slik at driften av de to vindkraftverkene kan samordnes.

Transformatorstasjonen på Kvenndalsfjellet vil bli plassert i tilknytning til kraftledningen mellom Harbaksfjellet vindkraftverk og Hubakken transformatorstasjon.

Endret logistikk-løsning

Harbaksfjellet vindkraftverk var opprinnelig planlagt av Sarepta Energi, og det var opprinnelig planlagt å bygge ny kai i Stokksund for å ta i land turbinene til Harbaksfjellet. Dette fordi eksisterende fylkesvei (fv. 723) mellom Monstad havn i Åfjord og Stokksund har en standard som ikke tillater turbintransport. Da Fosen Vind overtok Harbaksfjellet vindkraftverk fra Sarepta åpnet dette for muligheten for en samordning både i utbyggingsfasen og i driftsfasen. Det ble samtidig tatt et initiativ for å utrede mulighetene for et samarbeid mellom Fosen Vind og Sør-Trøndelag fylkeskommune, for om mulig å få realisert et lenge vurdert rassikringsprosjekt på fv. 723.

Rassikringsprosjektet omfatter nybygging av en lengre strekning av fv. 723 til en standard som i motsetning til tidligere tillater turbintransport. Prosjektet omfatter ny vei på en strekning på ca. 5 km, inklusive to tunneller og en bro. Sammen med utbedringer på øvrige deler av fv. 723 muliggjør realiseringen av rassikringsprosjektet turbintransport langs hele fv. 723 mellom Monstad havn og Harbaksfjellet.

Realiseringen av en kortere, sikrere og raskere vei mellom Kvenndalsfjellet og Harbaksfjellet har medført at Fosen Vind har kunnet revurdere driftsopplegget for disse to vindkraftverkene. Ved samtidig å legge atkomsten til Kvenndalsfjellet fra vest i stedet for opprinnelig planlagt fra øst, gir dette mulighet for samordnet drift av de to vindkraftverkene med felles driftsorganisasjon og felles servicebygg, som altså vil bli bygget ved den nye avkjøringen fra fv.723 ved Ryssdalstoppen. Det vil derfor ikke være behov for å bygge et eget servicebygg på Harbaksfjellet, noe som vil gi både kostnadsbesparelser og reduserte terrenginngrep.

Fosen Vind DA har inngått en avtale med Sør-Trøndelag fylkeskommune som innebærer at det gis et bidrag til gjennomføring av rassikringsprosjektet på fv. 723 som er muliggjort av innsparte midler ved ikke å bygge kai i Stokksund, lavere kostnader til atkomstvei til Kvenndalsfjellet, lavere kostnader som følge av å slippe å bygge servicebygg på Harbaksfjellet, samt lavere transportkostnader for turbintransporten til Harbaksfjellet. Det synes åpenbart at dette er en god samfunnsmessig løsning som er til fordel både for Fosen Vind og for lokalsamfunnet/allmennheten.

Tiltaksbeskrivelse

Den nye atkomstveien til Kvenndalsfjellet vindkraftverk (Vedlegg 2) tar av fra fv. 723 ved Ryssdalstoppen, og går nord-østover via Morkafjellet opp til vestre del av Kvenndalsfjellet vindkraftverk. Den nye atkomstveien (ca. 3,5 km) er under halvparten så lang som den konsesjonsgitte, i tillegg til at deler av opprinnelig planlagt internvei blir overflødig. Den nye løsningen innebærer at total veilengde reduseres med i overkant av 5 km, inkludert en bro,

noe som vil gi både kostnadsbesparelser og reduserte negative virkninger på omgivelsene.

Avkjøringen fra fv. 723 vil bestå av en midlertidig vei med kurvatur tilpasset turbintransporten, samt et permanent kryss med tilhørende veilinje som vil bli benyttet i den daglige driften. Den midlertidige veien vil ved slutten av byggeperioden for vindkraftverket vil bli avstengt for motorisert trafikk med fysiske stengsler, mens veibanen blir permanent. Dette for å ivareta senere behov for utskifting av hovedkomponenter til vindturbinene.

Arbeidet med atkomstveien vil bli gjennomført i to etapper. Første etappe vil omfatte både midlertidig og permanent vei (den første strekningen på ca. 350 meter inn fra fylkesveien), og vil bli bygget av Statens vegvesen fra høsten 2017. Deler av denne første delen av atkomstveien vil i tidlig fase bli benyttet som omkjøringsvei for fylkesveiprojektet.

Det videre arbeidet med atkomstveien opp til planområdet vil bli startet opp våren 2018. Traséen er foreløpig ikke detaljprosjektert, og det kan bli noen justeringer i veiføringen i forhold til det som fremkommer i Vedlegg 2. Atkomstveien vil bli inkludert i MTA-plan og detaljplan for Kvenndalsfjellet vindkraftverk.

Grensesnittet mellom tiltak som vedrører Kvenndalsfjellet vindkraftverk og tiltak som følger av Statens vegvesens (Fosenveggenes) utbygging av fv. 723 vil bli håndtert i forbindelse med detaljplanarbeidet for de respektive tiltak. Dette vil medføre behov for justering av planavgrensningen for Vegvesenets vedtatte reguleringsplan for fv.723 i det aktuelle området. Fosen Vind DA har en løpende dialog med Vegvesenet og Åfjord kommune vedrørende dette, og alle parter er innstilt på komme til en omforent løsning.

Servicebygget for Kvenndalsfjellet vindkraftverk skal også betjene Harbaksfjellet vindkraftverk, og vil bli plassert langs atkomstveien i tilknytning til avkjøringen fra fv. 723. Bygget blir på ca. 5-600 m² med bl.a. kontrollrom, verksted/lager, garasje, oppholdsrom og garderober med sanitæranlegg. Det vil bli opparbeidet et utendørs areal på 5-10 dekar som foruten servicebygget skal håndtere atkomst, transporter og leveranser til anlegget. Dette arealet vil også bli benyttet som parkeringsplass for kjøretøyer knyttet til drift av vindkraftverket. Under byggingen av Kvenndalsfjellet vindkraftverk vil dette arealet bli benyttet som riggplass.

Natur

Den nye atkomstveien vurderes å ha generelt mindre negativ innvirkning på naturmiljø enn konsesjonsgitt trasé:

- Konsesjonsgitt trasé i Bekkadalen går langs med Sagelva som har en god bestand av elvemusling, og det vil være nødvendig med en rekke tiltak og evt. begrensninger for anleggsaktiviteten for å ta de nødvendige hensyn til denne forekomsten.
- Det er også registrert en rekke andre naturverdier i nærhet til den konsesjonsgitte traséen, som man må ta spesielt hensyn til. Ny trasé berører ingen kjente naturverdier, heller ikke hekkeplasser for fuglearter nevnt i konsesjonen.
- Konsesjonsgitt trasé berører i motsetning til ny trasé flere vann med hekkelokaliteter for storlom, bl.a. Bekkavatnet og Bjørnbakkvatnet.
- Det planlegges ikke lenger å plassere vindturbiner i de østligste delene av konsesjonsområdet, og nettilknytningen (Harbaksfjellet – Hubakken) går også vest for dette området. Ved å velge den nye atkomstveien fra vest vil dermed hele den østre delen av planområdet bli uten tekniske inngrep.
- Ny trasé medfører noe mindre tap av INON-områder øst for planområdet.

Kulturminner

Den konsesjonsgitte traséen har nærføring til flere kulturminner og kulturmiljøer, bl a Lavina-helleren, som har status som automatisk fredet kulturminne.

Sametinget befarte i 2016 trasé for ny atkomstvei til Kvenndalsfjellet fra fv. 723 ved Solfjellet, over Morkafjellet til Kvenndalsfjellet. Det ble ikke påvist noen fredede samiske kulturminner. Sametinget har dermed ingen kulturminnefaglige innvendinger til den nye atkomstveien.

Sør-Trøndelag fylkeskommune har vurdert at det vil være liten risiko for at det skal oppstå konflikt med automatisk fredete kulturminner i forbindelse med den nye atkomstveien, og har derfor ingen spesielle merknader til det aktuelle tiltaket, men minner om den generelle aktsomhets- og meldeplikten etter kulturminnelovens § 8.

Undersøkelsesplikten etter Kulturminnelovens § 9 er således oppfylt.

Reinnæringa

Den konsesjonsgitte atkomstveien kommer opp i planområdet mellom Bekkavatnet og Bjørnabakkvatnet i øst, samme sted som det er en flyttlei for tamrein. Flyttleien går sørover på østsiden av Bjørnabakkklumpen, dreier deretter vestover mellom Bekkavatnet og Bjørnabakkvatnet før den ender på østsiden av Bekkelitjøna.

Ved å velge den nye atkomstveien fra vest vil hele den østre delen av planområdet bli uten tekniske inngrep øst for linja mellom Harbaksfjellet og Hubakken. Flytting av atkomstvei og servicebygg til vest for planområdet vil også føre til mindre menneskelig aktivitet i den østre delen av planområdet.

Den nye traséen berører også «tidlig vinterbeite», men ligger mer perifert i vinterbeitelandet enn konsesjonsgitt atkomstvei. Den nye atkomstveien vil ha langt mindre potensiell barriereeffekt enn den konsesjonsgitte, både på grunn av lengden og på grunn av den geografiske plasseringen.

Friluftsliv

Det er ingen vesentlige forskjeller mellom konsesjonsgitt og ny atkomstvei når det gjelder utøvelse av friluftsliv.

Den nye traséen går i stor grad innenfor friluftsområdet «Kvenndalsfjellet/Fjellheim». Området er verdisatt som et viktig utfartsområde med fiskevann, geologiske severdigheter, spor etter tidligere tiders bruk mv. Det er merket sti fra Ryssdalstoppen mot Solfjellet, som ligger sørvest for atkomstveien.

Atkomstveien vil bli stengt med bom mellom fylkesveien og servicebygget. Det vil bli etablert en utfartsparkering i tilknytning til avkjørselen for atkomstveien utenfor bommen i samarbeid med SVV. Denne kommer som erstatning for en eksisterende utfartsparkering til Solfjellet. Det vil ikke bli lagt noen begrensninger på bruken av atkomstveier eller internveier når det gjelder utøvelse av umotorisert friluftsliv, men det vil bli varslet spesielt mot fare for iskast fra vindturbinene.

Det er i hovedsak grunneierne som bruker planområdet på Kvenndalsfjellet til friluftsliv, jakt og fiske, men Kvenndalsfjellet utgjør en del av et større friluftsområde med betydelig lokal tilstrømning. Det er et fåtall fritidsboliger inne i og i nærområdet til det planlagte vindkraftverket.

Landskap

Det vil bli markerte fyllinger på den nye atkomstveien mot nord i Ryssdalen, men det er lite innsyn til traséen fra bebodde områder. Lenger inn på fjellet vil traséen i stor grad ligge skjult for innsyn bak de høye fjellsidene.

Vann, drikkevann

Det er ingen kommunale vannverk eller brønnboringer (NGUs base) i nærheten. Det er ingen nærliggende bebyggelse. Det er trolig noen lokale brønner langs Morkafjorden, men avstanden er så stor at dette i praksis ikke er noen problemstilling.

Traséen ligger i god avstand fra drikkevannforekomster. Den berører heller ikke strandsonen eller verneplan for vassdrag.

Grunneiere og rettighetshavere

Det er inngått avtaler med berørte grunneierne for alle tiltak det her søkes om. Liste over berørte grunneier er opplistet i Tabell 1. Oversikt over eiendomsgrenser fremgår av Vedlegg 3.

Tabell 1: Liste over berørte grunneiere:

Gnr	Bnr	Andel	Tiltak	Hjemmelshaver	Adresse	Postnr.	Poststed
4	1, 5	½	Atk.v.	Valleraunet, Signhild	Skråfjordsveien 1262	7170	Åfjord
4	1, 5	½	Atk.v.	Valleraunet, Steinar Joralf	Skråfjordsveien 1262	7170	Åfjord
4	3		Atk.v. S.b.	Morkemo, Gunn Kristin Sørbotten	Ratvikveien 45	7170	Åfjord
4	6		Atk.v.	Valleraunet, Gunnar	Skråfjordsveien 1227	7170	Åfjord
5	3		Atk.v.	Moen, Ann Helen	Stibergsvingen 16	7170	Åfjord
			Atk.v. S.b.	Reindrift (Nordgr. FRBD)			

Atk.v. = Atkomstvei, S.b. = Servicebygg

Med vennlig hilsen
For Fosen Vind DA

Mattis Vidnes

Vedlegg:

1. Kart med konsesjonsgitt atkomstvei fra øst, samt ny atkomstvei fra vest
2. Kart som viser ny atkomstvei fra vest
3. Kart som viser eiendomsgrenser langs ny atkomstvei fra vest
4. Rapport «Atkomstveg Kvenndalsfjellet vindkraftverk», Multiconsult, april 2016